

PK

464

mokslo darbai

ISSN 1392-0448

LIETUVOS ISTORIJOS STUDIJOS

14
2004

Lietuvos istorijos studijos

VILNIUS UNIVERSITY

Studies of Lithuania's History

2004
Vol. 14

Research papers

Published since 1992

Vilnius University Publishing House
2004

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos istorijos studijos

2004

14 tomas

Mokslo darbai

Leidžiami nuo 1992 metų

Redaktorių kolegija (Editorial Board)

Vyriausiasis redaktorius (Editor-in-Chief)

Prof. habil. dr. *Vygintas Bronius Pšibilskis* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Atsakingasis sekretorius (Executive Secretary)

Doc. dr. *Sigitas Jegelevičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Nariai (Editors):

Prof. habil. dr. *Juliusz Bardach* – Lenkijos mokslų akademija (Istorija 05H)
Academy of Sciences of Poland (History 05H)

Prof. dr. *Alfредas Bumblauskas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Prof. dr. *Zenonas Butkus* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Prof. habil. dr. *Sven Ekdahl* – Geteborgo universitetas, Švedija (Istorija 05H)
University of Gothenburg (Göteborg) (History 05H)

Prof. habil. dr. *Algirdas Gaižutis* – Lietuvos mokslų akademija, Kultūros ir meno institutas (Filosofija 01H)
Academy of Sciences of Lithuania, Institute of Culture and Art
(Philosophy 01H)

Prof. habil. dr. *Edvardas Gudavičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Prof. habil. dr. *Mečislovas Jučas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Doc. dr. *Edmundas Rimša* – Lietuvos istorijos institutas (Istorija 05H)
Institute of History of Lithuania (History 05H)

Prof. habil. dr. *Henryk Samsonowicz* – Varšuvos universitetas (Istorija 05H)
Warsaw University, Poland (History 05H)

Elektroninio „Lietuvos istorijos studijų“ leidinio redakcija:

The editorial board of “Studies of Lithuanian History” (internet version):

Dr. Justina Poškienė – Vilnius University (History 05H)

Dr. Ramūnas Trimakas – Vilnius University (History 05H)

Ramojus Kraujelis – Vilnius University (History 05H)

Eugenijus Saviščevas – Vilnius University (History 05H)

Aurimas Švedas – Vilnius University (History 05H)

Siekiant operatyviai supažindinti akademinę bendruomenę su naujausiais istorikų tyrimais, elektroninio „Lietuvos istorijos studijų“ leidinio skyriuje „Naujausi tyrimai“ taip pat skelbiamos mokslinės publikacijos.

The most urgent texts are issued in the “Studies of Lithuanian History” internet section “Recent Publication”. These articles will be published for more effective presentation of scholar ideas and concepts in the field of historical studies.

Redakcijos adresas (Address):

Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
(Vilnius University Faculty of History)
Universiteto g. 7, LT-01513 Vilnius, Lithuania
El. paštas (e-mail): janina.leoniene@if.vu.lt
aurimas.svedas@if.vu.lt
<http://www.lcidykla.vu.lt/inetleid/ist-stud/stud.html>

Straipsniai vertinti dviejų recenzentų

The articles were reviewed by two experts

© Vilniaus universiteto Icdykla, 2004

© Vilnius University Publishing House, 2004

TURINYS

STRAIPSNIAI IR PRANEŠIMAI

<i>Nerijus Babinskas</i> . Feodalizmo Vakarų Europoje genezė ir reikšmė pasaulio istorijos procesui: L. Vasiljevo ir E. Gudavičiaus sampratos	9
<i>Loreta Skurvydaitė</i> . Lietuvos valdovų insignijos XIII amžiaus pabaigos–XV amžiaus vidurio majestotiniuose antspauduose: ikonografiniai politinės programos ypatumai ...	18
<i>Saulė Viskantaitė-Saviščevienė</i> . Šemetų genealogija XV–XVI amžiuje	31
<i>Ryšard Gaidis</i> . Lietuvos politinės ateities problema Lenkų komiteto Vilniuje memorialuose 1916–1917 metais	50
<i>Andrius Marcinkevičius</i> . Vilniaus šv. Kotrynos stačiatikių parapija 1925–1936 metais: opozicijos Varšuvos bažnytinei vadovybei židinyš	60
<i>Dalia Bukelevičiūtė</i> . Lietuvos ir Čekoslovakijos prekybos santykių reguliavimas: derybos ir susitarimai 1931–1939 metais	72
<i>Arūnas Streikus</i> . Antireliginė propaganda Lietuvoje 1944–1970 metais	88
<i>Žilvinas Kačiuška</i> . Nuosavybės santykių modelis sovietiniame Lietuvos kaime. Stungių kaimo atvejis	100
<i>Rūta Šermukšnytė</i> . Lietuvos istorija dokumentiniame kine ir televizijoje. Diskurso konstravimo ypatybės	114

APŽVALGOS

<i>Sławomir Zonenberg</i> . Pommeranica, Prussica ir Livonica Jano Dlugošo „Lenkijos istorijoje“	130
--	-----

KNYGŲ LENTYNOJE

<i>Žilvinas Kačiuška</i> . „Stalinizmas“ kaip predestinacija kasdieniame sovietinio žmogaus gyvenime. – Rec.: Fitzpatrick Sheila. Повседневный сталинизм. Социальная история Советской России в 30-е годы: город. Москва, 2001.	160
--	-----

MOKSLINIS GYVENIMAS

<i>Aušra Jurevičiūtė, Audronė Veilientienė</i> . Tarptautinė mokslinė konferencija „Vidurio Lietuvos problema 1920–1922 m.“	163
---	-----

APIE DISERTACIJŲ GYNIMĄ

VILNIAUS UNIVERSITETO ISTORIJOS FAKULTETE

<i>Audrius Abromaitis</i> . Prarasto luomo beiėškant. Apie Ryšardo Gaidžio disertaciją „Prorusiškos politinės orientacijos Lietuvos aukštuomenė (1864–1917 m.)“	165
---	-----

CONTENTS

ARTICLES AND REPORTS

- Nerijus Babinskas*. Genesis of feudalism in Western Europe and its influence to the global process of history: The conceptions of L. Vasilyev and E. Gudavičius 9
- Loreta Skurvydaitė*. Insignia of the Lithuania's rulers depicted on majesty seals during the end of the 13th and the middle of the 15th centuries: iconographical aspect of political programme 18
- Saulė Viskantaitė-Saviščeviėnė*. The Genealogy of Šemetas' in 15th–16th century 31
- Ryšard Gaidis*. The issue of the future of the Lithuanian politics in the memorials of the Polish Committee in Vilnius during the period from 1916 to 1917 50
- Andrius Marcinkevičius*. St. Catherine Orthodox parish in Vilnius in 1925–1936: the opposition flashpoint to the orthodox authority of Warsaw 60
- Dalia Bukelevičiūtė*. Regulation of Lithuania and Czechoslovakia trade relations: Negotiations and agreements in 1931–1939 72
- Arūnas Streikus*. Anti-religious propaganda in Lithuania 1944–1970 88
- Žilvinas Kačiuška*. Model of property relations in the Soviet Lithuania village (Case of Stungiai village) 100
- Rūta Šermukšnytė*. History of Lithuania in Cinema and Television. Peculiarities of discourse construction 114

REVIEW

- Sławomir Zonenberg*. Pommeranica, Prussica and Livonica in the Annales of the Jan Długosz 130

BOOK SHELF

- Žilvinas Kačiuška*. "Stalinism" as predestination in everyday life of soviet man. – Rec.: *Fitzpatrick Sheila*. Повседневный сталинизм. Социальная история Советской России в 30-е годы: город. Москва, 2001. 160

SCIENTIFIC LIFE

- Aušra Jurevičiūtė, Audronė Veilentienė*. International Scientific Conference. The problem of Middle Lithuania 1920–1922 163

ABOUT THE DEFENCE OF THESIS AT THE DEPARTMENT OF HISTORY IN VILNIUS UNIVERSITY

- Audrius Abromaitis*. In Search of Lost Estate 165

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ И СООБЩЕНИЯ

<i>Нериюс Бабинкас.</i> Генезис феодализма в Западной Европе и его значение для всемирного исторического процесса: понятия Л. Васильева и Э. Гудавичюса	9
<i>Лорета Скурвидайте.</i> Инсигнии правителей Литвы на печатях в конце XIII в.–середине XV в.: иконографические особенности политической программы	18
<i>Сауле Вискантайте-Савишчевене.</i> Генеалогия Шеметов в XV–XVI вв.	31
<i>Рышард Гайдис.</i> Проблема политического будущего Литвы в мемориалах 1916–1917 г.г. Польского комитета в Вильнюсе	50
<i>Андриус Марцинкявичюс.</i> Вильнюсский Св. Екатеринский приход в 1925–1936 г.г.: очаг оппозиции церковным властям Православной Церкви в Варшаве	60
<i>Даля Букялявичюте.</i> Регулирование литовско-чехословацких торговых отношений: переговоры и соглашения 1931–1939 г.г.	72
<i>Арунас Стрейкус.</i> Антирелигиозная пропаганда в Литве в 1944–1970 г.г.	88
<i>Жильванас Качюшка.</i> Модель взаимоотношений собственности в советской деревне Литвы (На примере деревни Стунгяй)	100
<i>Рута Шярмукините.</i> История Литвы в документальном кино и телевидении. Особенности конструирования дискурса	114

ОБЗОРЫ

<i>Славомир Зоненберг.</i> Помераника, Пруссика и Ливонника в Хрониках Яна Длугоша ...	130
--	-----

НА КНИЖНОЙ ПОЛКЕ

<i>Жильвинас Качюшка.</i> «Сталинизм» как преддестинация в повседневной жизни советского человека. – Рец.: <i>Фицпатрик Шейла.</i> Повседневный сталинизм. Социальная история Советской России в 30-е годы: город. Москва, 2001.	160
---	-----

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

<i>Аушра Юревичюте, Аудроне Вейлентене.</i> Международная научная конференция «Проблема Серединной Литвы в 1920–1922 г.г.»	163
--	-----

О ЗАЩИТЕ ДИССЕРТАЦИЙ НА ИСТОРИЧЕСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ ВИЛЬНЮССКОГО УНИВЕРСИТЕТА

<i>Андриус Абромайтис.</i> В поисках утраченного сословия. О диссертации Рышарда Гайдис „Литовская аристократия пророссийской политической ориентации (1864–1917)“	165
--	-----